

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Seksualinės prievartos prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo prevencijos programa „Saugok ir gerbk mane“

Seksualinės prievartos prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo prevencijos programa „Saugok ir gerbk mane“ (toliau – programa „Saugok ir gerbk mane“) parengta 2014 m. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos užsakymu įgyvendinant Lanzarotės konvencijos nuostatas, kurios siekia, jog visi mokyklinio amžiaus vaikai gautų informaciją apie seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos pavojų ir apie priemones, kuriomis jie galėtų apsisaugoti, atsižvelgiant į jų besikeičiančius gebėjimus, taip pat visi mokyklos darbuotojai būtų išmokyti atpažinti seksualinės prievartos ir išnaudojimo požymius bei supažindinti su pagalbos organizavimu nukentėjusiems mokiniams.

Programos „Saugok ir gerbk mane“ parengimas buvo finansuojamas Europos socialinio fondo projektų „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas“ (Nr. VP1-2.3-ŠMM-04-V-03-005) ir „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“ (Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-03-0001) (toliau – projektas) lėšomis. Projekto vykdytojas – Nacionalinė švietimo agentūra (iki 2019-09-01 buvo Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras). 2014-2021 m. įgyvendinant projektus programoje „Saugok ir gerbk mane“ dalyvavo 15 mokyklų.

Programą „Saugok ir gerbk mane“ pagal paslaugų sutartis parengė VšĮ „Paramos vaikams centras“ specialistai. Šios programos įgyvendinimą mokyklose koordinavo Nacionalinės švietimo agentūra.

Programos „Saugok ir gerbk mane“ **tikslinė grupė** – 2-12 kl. mokiniai, jų tėvai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir kiti mokyklos bendruomenės nariai.

Programos „Saugok ir gerbk mane“ **tikslas** – suteikti mokyklos bendruomenei žinių apie seksualinės prievartos formas, rizikos ir apsauginius veiksnius, pasekmes, didinti mokyklos personalo kompetencijas vykdyti seksualinės prievartos prevenciją, mokyti juos vesti specialius užsiėmimus mokiniams kaip atpažinti seksualinės prievartos užuomazgas, kaip reaguoti ir kur kreiptis pagalbos, kaip išvengti galimų prievartos atvejų.

Programos „Saugok ir gerbk mane“ įgyvendinimo struktūra:

- Programos pristatymas mokyklos bendruomenei – mokytojams, tėvams, švietimo pagalbos specialistams, socialiniams partneriams – 2 val.
- Seksualinės prievartos prevencijos mokymai mokyklos suaugusiųjų bendruomenei, visiems darbuotojams ir tėvams – 4 val. Tikslas – supažindinti su seksualinės prievartos sąvoka, priežastimis, požymiais, pagalbos galimybėmis.
- Mokymai mokyklos specialistų komandai (16 val.). Mokykla deleguoja 4-5 specialistų, mokytojų (ir administracijos, jei reikia) komandą, kuri bus apmokyta atpažinti ir suteikti pirmąją pagalbą, įtarus seksualinės prievartos atvejus mokykloje, tarpdisciplininėje komandoje sudaryti veiksmų planą pagalbai suteikti, išmokti vesti saugumo įgūdžių ugdymo užsiėmimus mokiniams.
- Saugumo įgūdžių ugdymo mokymai mokiniams. 6 pamokų ciklas vienai klasei.
- Mokyklos komandos profesinė priežiūra ir konsultavimas seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo atvejais pagal suderintą grafiką. Programos įgyvendinimo rezultatų aptarimas.

Programos „Saugok ir gerbk mane“ medžiaga. Metodinė medžiaga skirta programą įgyvendinantiems specialistams: programos įgyvendinimo vadovas, mokinių saugumo įgūdžių ugdymo medžiaga pedagogui (1-2 kl., 3-5 kl., 6-9 kl., 10-12 kl.). Medžiaga nėra išleista.

Programos „Saugok ir gerbk mane“ palaikymas, tvarumo užtikrinimas. Per vienerius mokslo metus mokykla išmoksta diegti prevencinę programą, vėliau tęsia programos įgyvendinimą. Programos tęstinumui ir tvarumui mokykloje užtikrinti siūlomos konsultacijos ir mokymai mokyklos bendruomenei.